

Leontine Bibo, Buurtgezinnen.nl

Twee jaar geleden richtte Leontine Bibo het platform Buurtgezinnen.nl op. Gezinnen die overbelast zijn, worden gekoppeld aan gezinnen in de buurt die ondersteuning willen geven. Veel gemeenten zijn enthousiast over deze preventieve en eenvoudige aanpak. 'Eigenlijk zijn we helemaal niet innovatief, maar hartstikke ouderwets. We moeten ons gewoon weer wat meer om elkaars kinderen bekommeren.'

1. Waarom bent u begonnen met Buurtgezinnen.nl?

'Een paar jaar geleden heb ik via crisispleegzorg kinderen in huis gekregen. Kinderen met krassen op hun ziel die jarenlang in beroerde situaties hadden geleefd. Als pleegouders kan je veel voor deze kinderen doen, maar ik hield toch het gevoel over dat we te laat waren. Ik ben gaan kijken wat er in Nederland is op het terrein van preventie. Ik was niet onder de indruk. Er worden vooral trainingen aangeboden om ouders opvoedvaardigheden bij te brengen. Maar de ouders van de kinderen die wij in huis kregen, gaan echt niet naar zo'n training. Daarbij merkten we dat wij goed contact hadden met de ouders van het kind en dat we goede afspraken konden maken. Dat heeft de inspiratie opgeleverd voor Buurtgezinnen.nl. Ik wilde meer doen op het terrein van preventie en daarbij gebruikmaken van de kracht van gezinnen voor gezinnen.'

Nijj? – nr. 3 oktober 2016

5 VRAGEN AAN...

2. Hoe verloopt de samenwerking met gemeenten?

'Ik merk erg veel enthousiasme bij gemeenten. In april 2015 begonnen we in drie gemeenten, inmiddels zijn dat er al tien. We hebben de tijdgeest mee, omdat gemeenten voor de transformatie-opgave staan en nu verantwoordelijk zijn voor een goed preventiebeleid. Daarnaast wil iedere gemeente dat burgers meer zelf doen en meer zorgen voor elkaar. We helpen gemeenten dus om hun jeugdbeleid én de participatiesamenleving verder vorm te geven. En dan is er nog het kostenverhaal: een gemeente hoeft maar één pleegzorgplaatsing uit te sparen en de kosten voor een traject met Buurtgezinnen.nl zijn al terugverdiend.'

3. Wat levert de ondersteuning van zo'n gezin uit de buurt op?

'Ouders hebben eindelijk de tijd om bij te komen. Ze worden sterker, krijgen meer zelfvertrouwen en de stress neemt af. Uiteindelijk voorkomt dit veel ellende. Kinderen kunnen thuis blijven wonen en zich op een goede manier blijven ontwikkelen in hun eigen gezin. De Hogeschool van Amsterdam maakt momenteel een kosten-batenanalyse van Buurtgezinnen.nl, aan de hand van casussen: wat is er in een gezin aan de hand, wat doet het steungezin en wat zou er gebeurd zijn zonder de inzet van het steungezin? Tegelijkertijd zien we dat ook steungezinnen veel terugkrijgen. Zij zien mensen opbloeien door hun bijdrage, komen in contact met gezinnen die ze anders nooit zouden leren kennen en krijgen meer begrip voor de problemen waar sommige gezinnen mee te maken hebben. Dat verrijkt hun eigen leven.'

4. Hoe verhoudt de inzet van steungezinnen zich tot formele hulp?

'Buurtgezinnen.nl is heel laagdrempelig omdat wij losstaan van de jeugdhulp. Wij leveren vrijwillige steungezinnen en ook de coördinator is geen hulpverlener. Op die manier komen wij binnen bij gezinnen die zorgmijndend zijn maar wel steun nodig hebben. De kracht is dat steungezinnen niet professioneel zijn, maar wel opvoedervaring hebben. Tegelijkertijd heeft zeker de helft van de gezinnen ook formele hulp. Dat kan goed naast elkaar; bij deze gezinnen met zware problemen en specialistische hulp zetten we er een relatief normaal gezin naast, als een extra opvoed-

omgeving, waar kinderen af en toe kunnen spelen of logeren. Wel zijn we aan het kijken hoe we goed kunnen samenwerken met de hulpverlening. Het zou zonde zijn als de formele en informele hulp langs elkaar heen werken. Zo gaan we in de gemeente Rhenen samen met het jeugdteam het werkproces voor samenwerking bepalen aan de hand van een aantal concrete situaties die zich het afgelopen jaar hebben voorgedaan.'

5. Hoe ziet u de toekomst van Buurtgezinnen.nl?

'Ik zou willen dat veel minder kinderen in de pleegzorg terecht komen en thuis in hun eigen gezin kunnen blijven wonen, doordat er een steungezin in hun buurt is. Daarvoor is het nodig dat het verschijnsel 'steungezin' in alle gemeenten bekend is. We hebben er nu dus baat bij dat Buurtgezinnen.nl de komende jaren groeit. Maar het allermooiste is als we over vijftien jaar helemaal niet meer over steun- en vraaggezinnen praten, maar dat we ons gewoon weer wat meer bekommeren om elkaars kinderen. Ik denk dat dat kan. Onlangs sprak ik een mevrouw uit Lopik die dit een mooi initiatief vond. Maar bij hen is het niet nodig, vertelde ze, omdat mensen elkaar daar gewoon helpen. Toen ze met haar man hun huis aan het schilderen was, boden mensen uit de buurt zelf aan om de kinderen even mee te nemen voor het eten. Geweldig dat dit zo gaat. Uiteindelijk willen we dat kinderen weer opgroeien in een buurt waar ze bij allerlei huizen kunnen binnenlopen en een kop thee krijgen als hun ouders er even niet zijn. Ik ben daar optimistisch over. Veel gemeenten vragen zich af of er wel genoeg steungezinnen in hun gemeente te vinden zijn. Maar daar hebben wij heel goede ervaringen mee; er zijn ontzettend veel gezinnen die iets voor een ander willen doen.'

Volgende keer: gemeente Rhenen

'Mijn ervaring met de gemeente Rhenen is dat deze gemeente ontzettend veel aandacht heeft voor preventie in het jeugdbeleid. Ook proberen ze zo integraal mogelijk te werken, iets wat we allemaal roepen maar wat Rhenen echt van de grond probeert te krijgen. Als ik aangeef dat wij met relatief veel arme gezinnen in hun gemeente werken, kijken ze direct hoe ze die gezinnen beter kunnen bereiken met hun armoedebeleid.' <

'Er zijn zoveel gezinnen die iets voor een ander willen doen'

Buurtgezinnen.nl is een nieuw initiatief dat op dit moment werkt in tien gemeenten. Gezinnen die overbelast zijn (vraaggezinnen) worden gekoppeld aan gezinnen in de buurt die ondersteuning willen geven (steungezinnen). Steunouders zijn ervaren ouders met een groot hart die graag wat willen doen voor een ander gezin. Vraaggezin en steungezin maken samen afspraken over de invulling van de ondersteuning. Dat kan uiteenlopen van af en toe logeren tot opvang van een kind op vaste dagen in de week. En van oppassen tot samen iets leuks doen met de kinderen.